

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník III / Číslo 4

duben 1998

Cena : 8,- Kč

Z obsahu:

Ministranti jedou
do Bambergu
(str. 2)

Interview
s P. Krejcarem
(str. 4)

Pozvánka
do Modlivého dolu
(str. 5)

Zázraky Paní
Zdislavy
(str. 6)

Lze křtít
pouze vodou?
(str. 9)

Svátost manželství
(str. 10)

Hluboké prožití radosti a setkání se vzkříšeným Pánem
o velikonočních svátcích všem čtenářům přeje a vyprošuje
redakce

Setkání starších ministrantů v Bambergu

Ve dnech 1. 8. - 9. 8. 1998 se uskutečnilo setkání starších ministrantů litoměřické diecéze a německé arcidiecéze Bamberg. Tento projekt je připravován v rámci ministrantského partnerství obou diecézí. Setkání je plánováno pro 15 našich ministrantů starších šestnácti let a přibližně pro stejný počet ministrantů z Německa a uskuteční se přímo v historickém Bambergu.

Celá akce začne v sobotu 1. srpna, kdy pro nás přijedou malé autobusy (kam, to záleží na místech, odkud budou účastníci) a odvezou nás do Bambergu, kde strávíme deset dní ve společném rozhovoru, modlitbě, ale i kulturních a sportovních událostech, které jsou pro nás připraveny. V neděli 9. srpna malé autobusy opět odvezou české ministranty zpět domů.

Každý naplánovaný den má pevnou oporu ve společné modlitbě a četbě Písma svatého. V těchto chvílích nám němečtí organizátoři (Roland Huth - kněz pověřený vedením mládeže arcidiecéze - a Georg Böllner John - referent pro ministranty Bamberské arcidiecéze) pokaždé předloží jiný způsob přístupu k Bibli a jejímu studiu.

Během týdne jsou připraveny diskuse o službě u oltáře, zajímavé náměty a zkušenosti z práce s ministranty, společné mše svaté a dokonce i pouť na Gößweinstein. Zároveň budeme mít zpestřený pobyt návštěvami a prohlídkami zajímavých míst (kromě důkladné prohlídky historického centra Bambergu, návštěvy biskupství, prohlídky Diecézního centra mládeže, je ještě naplánována prohlídka Norimberku, Zinndorfu, kde přebývá český kněz P. Kučera starající se o Čechy a jejich záležitosti).

Celý pobyt budeme zpívat české i německé lidové, světské i křesťanské písničky, prožijeme večerní piknik, chystá se kulturní nebo sportovní program (společná návštěva kina, divadla, plaveckého bazénu, ap.), po poutní mši svaté v bazilice na Gößweinsteinu zažije každý podle chuti divokou jízdu na kanoi či průzkum jeskyní nebo jen pěší výlet. Podvečer strávíme při grilování na zřícenině hradu Niedeck.

Program celého setkání je pečlivě připravený, naplněný nejen společnými zážitky ve městech a přírodě, ale i setkáním s Bohem, zamyšlením nad svou službou Bohu a odpovědností za církev. Cílem tohoto setkání by neměla být jen laciná touha co nejvíc si užít prázdniny, ale hlavně touha po poznání, jak se žije a pracuje jinde, touha po toleranci a smíření a po nových nápadech a zkušenostech pro práci s mládeží a ministranty v naší diecézi.

Naši němečtí přátelé nám nabízejí pomocnou ruku, abychom se i my mohli tohoto setkání zúčastnit. Proto každému z účastníků hradí většinu nákladů za cestu i pobyt. Celková částka za setkání je pro naše ministranty stanovena na 60,- DM, což je více než příznivé.

Obracíme se tedy na všechny vedoucí ministrantů a ministranty od 16 let, aby se, pokud mají zájem, závazně přihlásili u nás v Jablonci nad Nisou na děkanském úřadě, a to nejpozději do 1. května 1998.

Vás ostatní bychom rádi prosili o vzpomínku na toto setkání ve vašich modlitbách, aby vše dopadlo podle Boží vůle.

Za české pořadatele se na zajímavé prázdniny těší

Štěpán Pospíšil
Horní nám. 12
466 01 Jablonec n. N.
informace na tel. 0428/312 327

Týden strávený v litoměřické diecézi

Díky exerciciím jsem se znovu ocitl na několik dní v diecézi, ve které jsem prožil převážnou část svého života, ale do které už t.č. nepatřím. Když jsem v roce 1956 začal studia v Litoměřicích, nemohl jsem tušit, že svou mateřskou diecézi brněnskou brzy zaměním za litoměřickou, a že po 37 letech prožitých v ní budu inkardinován do arcidiecéze pražské. I když to vyplynulo z okolností, na které jsem nemohl mít předem ani vliv ani osobní zájem, stalo se tak jistě především řízením Boží prozřetelnosti. O tom by se mi před lety ani nesnilo. Cesty Boží jsou skutečně nevyzpytatelné.

Takže díky exerciciím jsem zas po několika letech mohl dychat litoměřický vzduch a po boku 30 spolubratřů naslouchat v konviktu ve dnech 15. až 21. března slovům exercitátora, kterým nebyl nikdo jiný než litoměřický otec biskup Josef Koukl. Přesto, že je jeho program přeplněn povinnostmi, o jejichž šíři nemáme většinou ani tušení, našel si v něm místo, aby mohl téměř celý týden prožít s námi. Byli jsme ze všech koutů naší republiky a jeho prostřednictvím jsme mohli - protože to byly exer-

cicie biblické - projít od Abraháma k Mojžíšovi a ke králi Davidovi a přes Jonáše až k sv. Janu Křtíteli. V druhé a třetí třetině duchovních cvičení jsme se pak pod vedením otce biskupa, který v konviktu i nocoval (a taky vyřizoval nutnou korespondenci!) mohli soustředit na život Pána Ježíše, případně jeho svaté Matky a apoštolů, a v aplikaci na naše kněžské poslání i na život církve, jejíž jsme součástí. Denní koncelebrace s nástupcem apoštolů stejně jako večerní adorace pod jeho vedením před vystavenou Nejsvětější Svátostí, společná modlitba breviáře, rozjímání a body k revizi života - to všechno nám dalo zakusit pocit sounáležitosti a kněžského bratrství a já jsem rád, že se o své dojmy na stránkách Zdislavy, kterou od jejího vzniku pozorně sleduji, mohu takto se čtenáři aspoň stručně podělit.

Rád na diecézi litoměřickou, ve které mi bylo dopřáno tak dlouho působit, vzpomínám. A pozdravuji srdečně jak spolubratry v kněžské službě, tak i své bývalé farníky, zejména v Kováni a okolí.

*P. Milan Martinásek
Lysá nad Labem*

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství
Římskokatolická farnost,
Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/380 015
e-mail: lubos.ruta@telecom.cz
http://web.telecom.cz/zdislava
Biskupství LTM e-mail: biskupstvi_litomericke@unl.pvtnet.cz
Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta.
Grafická spolupráce: Jan Hrubý
Tiskne: GLOS Semily
Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.
Distribuce: redakce - roční předplatné 125,- Kč včetně poštovného, při hromadných objednávkách sleva
Registrace: MK ČR 7397
ISSN 1211-3042
Ročník III., číslo 4
Datum vydání: 12.4.1998
(uzávěrka příštího čísla 16.4. 1998)
Cena: 8,- Kč
Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p.
OZSeČ v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

Narozeniny kněží a jáhnů naší diecéze v dubnu

narozeniny

- 1.4. Luděk Téra - 49 let
- 5.4. Marian Plonka - 31 let
- 12.4. Zdeněk Maryška - 66 let
- 15.4. Werner Rösch SDB - 55 let
- 18.4. Jan Svatek O.Praem. - 82 let
- 20.4. Josef Matura - 75 let
- 29.4. Henryk Kuman - 40 let
- 29.4. Jan Štrumfa - 76 let
- 29.4. Jaroslav Pekárek, trv. jáhen - 42 let

výročí svěcení

- 8.4. Jan Bečvář - 48 let
- 8.4. Jaroslav Čuřík SDB - 48 let
- 8.4. Josef Helikar - 48 let
- 8.4. Eduard Hrbatý SDB - 48 let
- 8.4. Klement Ruisl - 48 let
- 8.4. Vladimír Sluka - 48 let
- 23.4. biskup Josef Koukl - 48 let
- 27.4. Piotr Śledź SVD - 2 roky

Z diáře otce biskupa

- 9.4. 18,00 - Litoměřice, katedrála sv. Štěpána, obřady Zeleňého čtvrtku
- 10.4. 18,00 - Litoměřice, katedrála sv. Štěpána, obřady Velkého pátku
- 11.4. 20,00 - Libochovice, obřady vigilie a křest
- 12.4. 5,00 - Litoměřice, katedrála sv. Štěpána, velikonoční vigilie
 - 10,00 - Litoměřice, katedrála sv. Štěpána, pontifikální mše svatá
- 13.4. 15,30 - Maria Roggendorf, Fatimský den
- 14.4. 6,15 - Marienfeld, mše svatá

Rekolekční dny pro pastorační asistenty budou v Litoměřicích

Ve dnech 20. - 22. dubna budou probíhat v Litoměřicích "na trojce" rekolekční dny pro pastorační asistenty, laické pomocníky a katechety naší diecéze. Exerციtátorem bude P. ThMgr. Jiří V. Hladík Ocr.

Duchovní cvičení bude zahájeno v pondělí 20. dubna v 9,00 hodin mší sv. v katedrále sv. Štěpána a ukončeno ve středu 22. dubna po obědě. S sebou breviář, Písmo sv. a psací potřeby. Příspěvek na účastníka Kč 200,-. Závazné přihlášky je třeba zaslat nejpozději do 10. dubna na adresu:

Pastorační středisko,
Dómské náměstí 10
412 88 Litoměřice
(tel. 0416/731 448-9, kl. 41)

Duchovní slovo

Pokoj vám!

Těmito slovy oslovuje Pán učedníky po svém Zmrtvýchvstání prvního dne po sobotě a vzápětí dodává: "Přijměte Ducha svatého..." (srv. Jan 20, 19-31). A my, kteří žijeme uprostřed světa plného nepokoje, jsme často sami zmítáni tímto nepokojem. Avšak ten, který nás povolal k novému životu, nám dává možnost nad vším zlem zvítězit a dává nám k tomu vždy znovu sílu v Duchu svatém. Potřebujeme ne ducha tohoto světa, ale Ducha Božího. Proto i tento rok je zasvěcen Duchu svatému, který nám dává své božské dary k tomu, abychom mohli dosáhnout cíle. Tyto dary sice člověk dostává již při křtu svatém, ale dostáváme-li svátost Ducha svatého, je to proto, abychom s těmito dary uměli spolupracovat jako dospělí děti Boží rodiny. My umíme někdy sice odříkat sedmero darů Ducha svatého, ale málokdy si uvědomíme, co nám tyto dary dávají překonávat.

K čemu tedy *dar rozumu*? Po předcích jsme zdědili tupost, když se po pádu do hříchu rozum zatemnil a člověk nemůže proniknout do pravdy o Bohu. A proto tento božský dar, abychom byli vnímaví k pravdám, ke styku s Bohem.

Dar moudrosti je proti naší omezenosti, která se spokojuje s menšími obzory. Vždyť dar moudrosti dostáváme proto, abychom viděli i poslední cíl a všechno své jednání k tomu zaměřovali.

A co naše nevědomost? Zapomínáme často na to, co zatím nepotřebujeme. Proto je nám dán dar *umění*, abychom viděli přirozené dění ve spojitosti s děním nadpřirozeným.

Proti naší ukvapenosti, která se projevuje často nerozvázným štváním se za něčím, dostáváme dar *rady*, který učí člověka najít si pro svou situaci správné prostředky k zachování řádu.

O tvrdosti srdce, které z člověka dělá sobce, mluví k farizeům sám Pán. Proto dar *zbožnosti*, abychom měli smysl a náklonnost pro druhé a v Bohu viděli ideálního Otce.

Bázlivost se hrozí každého úkolu. A proto dar *statečnosti* neboli *síly*, aby člověk stál pevně na cestě k cíli.

A co naše pýcha, kde si člověk osobuje ve všech směrech právo na život? Proto potřebujeme *dar bázně Boží*, abychom zůstali podobnými Bohu a jeho nejmoudřejším zákonům, které byly dány ne k omezování, ale k nejlepšímu růstu k pravé dokonalosti.

Svatý Tomáš říká, že dary Ducha svatého mají člověka činit dobře hybného, aby pokračoval v duchovní křesťanské dokonalosti, překonává všechny obtížnosti. I my křesťané si často naříkáme na různé obtíže a těžkosti jak vnější tak vnitřní. Zlobí nás svět, tělo, ďábel. Je proto třeba znovu se otevřít Duchu Božímu, kterého dává Kristus každému, kdo o to prosí a stojí a kdo nezavře dveře svého srdce. Bude-li v nás Duch Boží a ne duch světa, prožijeme pravý pokoj za všech okolností včetně utrpení. Zahleďme se do tváře "muže bolesti" na Turínském plátně - zmučená tvář vyzářující klid a pokoj.

Pane, který nás zdravíš slovy "Pokoj vám" a slibuješ Ducha svatého, pokorně tě prosíme, sešli nám svého svatého Ducha a zapal v nás oheň své božské Lásky, vždyť "člověk bez tvé pomoci slábne a je bez moci".

P. Jindřich Gajzler OP

Pozn. Hlavní pouť v kapli Ducha svatého na hradě Lemberku se bude konat v neděli dne 31.5. v 18 hodin.

Rozhovor s P. Pavlem Krejcarem

Otec Pavel v současné době spravuje severočeský Šluknov. Je zde v diecézi teprve krátce, původně je z Moravy, a tak jsme mu položili několik otázek.

V souvislosti s tímto krajem se často hovoří o nové evangelizaci. Jakým způsobem se dá podle Vás, tato nová evangelizace uskutečnit?

Nemám zkušenosti ani nevidím jako potřebné mluvit o nějakých způsobech a metodách evangelizace. Každý musí sám hledat, co se pro něho hodí a co je jeho povolání. To, co vidím jako základ všeho evangelizačního snažení, je stále hlubší a živější přesvědčení, že Bůh pracuje. Že pracuje ve mně i ve druhých lidech, že žádný krach nemůže vytrhnout Bohu situaci z rukou. Naopak mě může vést k hlubšímu poznání Boží v š e m o h o u c n o s t i a milosrdenství. Ve světle tohoto postoje pak vypadá mnoho věcí jinak: Ostatní církve

jsou cestou k našemu očistění a zamyšlení se nad sebou, nedostatek kněží je cestou k opravdovějšímu společenství a pochopení kněžství; nevrácený církevní majetek je příležitostí přehodnotit naše pojetí spravedlnosti a vidět, co svět od církve skutečně potřebuje. Evangelizace pro mě není především, že sám zachraňuji, ale že svědčím o Boží záchraně sebe i druhých. Když tento postoj nenacházím tam, kde bych ho u věřících a služebníků církve čekal, tak mě to mrzí. Snad proto, že v něm sám ještě potřebuji růst.

Když jde o kněze, lidé se často ptají na počátky jeho povolání k duchovní službě. Chcete nám v této věci o sobě něco prozradit?

Jsem z moravské vesnice z vrchoviny. Odkud pramení moje povolání sám postupně objevuji. Jako by se sbíhalo z více pramínků. Něco dobré knížky od někdejšího kaplana, něco modlitby maminky a vě-

řících z farnosti, něco příklad a oběti svatých. A objevují se další a další prameny. Jiskřičky přátelství, dobré příklady kněží ...

Co myslíte o víře v tomto kraji?

Nevím, jsem tu krátce, abych mohl tento kraj posoudit.

Máte v okolí další kněze přátele?

V nejbližším okolí mám přátelské kněze-bratry se kterými se rád vidím a přesvědčil jsem se, že jsou připraveni povzbudit a pomoci. Sem počítám i patera Josefa Kujana, který už není v nejbližším okolí. Jinak žiji v přesvědčení, že v této diecézi mám dva kněze jako skutečné přátele. Bez nich by byl můj život někdy nesnesitelně těžký.

Co Vám zabere nejvíce času při působení tady na Šluknovsku?

Stydím se říct, že to done-

dávna byla oprava fary. Co to je nyní a co to bude dál, nevím. Moc neplánuji, spíše dělám, co přinese den. A tam se vejde i to, co dělat mám a co připravil On, ale i to, že dělám, co mě napadne a k čemu se nechám dotlačit. Když se dobře modlím, tak to bývá to první.

Co si myslíte o úloze tohoto časopisu a ostatních sdělovacích prostředků při hlášení evangelia?

Já sám dávám přednost knihám. Z novin a časopisů čtu jen pravidelně celý Katolický týdeník, Šluknovské noviny a většinou prolisťuju i Zdislavu - není špatná. Mnozí věřící, staří i mladí moc nečtou. Vidím velkou příležitost ke vzdělávání ve víře v půjčování audiokazet. Mám s tím velké úspěchy. Moji farníci mi řekli, že poslouchají radši kazety než moje kázání.

Děkujeme za rozhovor.

Dokonalý kněz

Dokonalý kněz káže přesně 10 minut. Zavrhuje hříchy všeobecně, ale nikoho se v kázání nedotkne.

Pracuje od osmi ráno do půlnoci a dělá i kostelníka.

Dokonalý kněz vydělá 5000 Kč měsíčně, je dobře oblečený, jezdí nejmodernějším autem, kupuje dobré knihy a 3000 Kč dává každý měsíc na potřeby farnosti.

Je mu 29 let a má 40 let zkušeností.

Především vypadá sympaticky.

Dokonalý kněz vřele touží po práci s mladými a většinu času stráví se staršími.

Stále se s vážnou tváří směje, protože má smysl pro humor - tím je totiž své farnosti zavázán.

Denně vykoná patnáct návštěv u farníků a je stále ve své kanceláři.

Dokonalý kněz má vždy čas jen pro obecní a farní radu a všechna její usnesení.

Nepromešká ani jedno zasedání kterékoliv církevní organizace a stále je zaměstnán apoštolováním u vlažných katolíků nebo nevěřících.

Dokonalý kněz bydlí ve vedlejší farnosti - pokud vůbec existuje.

Pozvánka na pouť v Modlivém dole

1. května v 15,00 hodin budeme letos opět slavit poutní mši sv. v Lurdské jeskyni ve Svojkově. Hlavním celebrantem bude litoměřický biskup Mons. Josef Koukl.

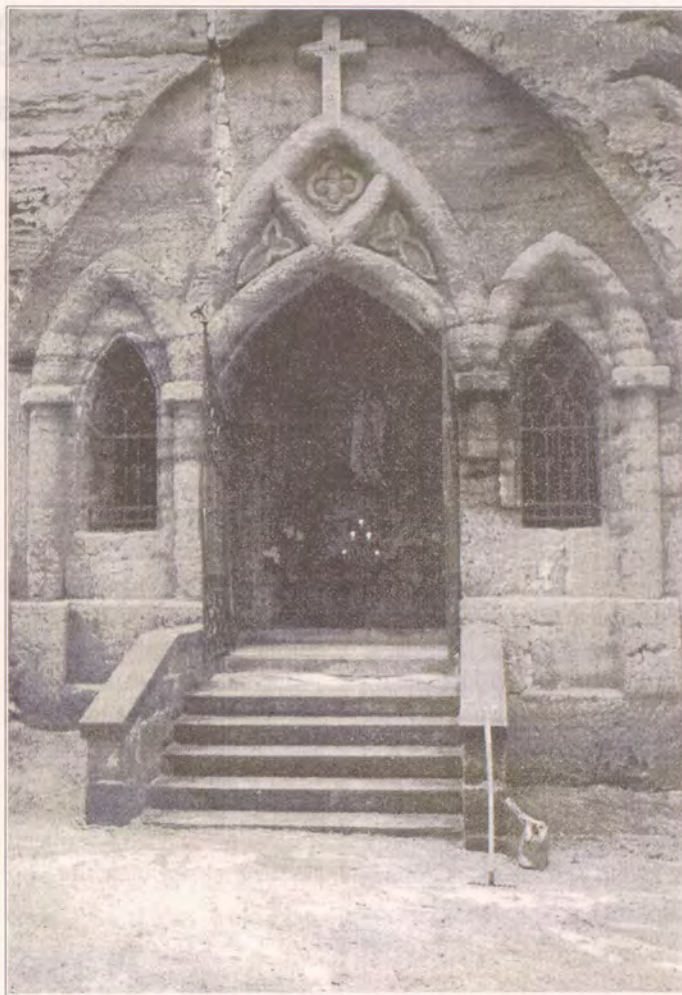
Umělá jeskyně se nachází nedaleko silnice mezi Sloupem v Č. a obcí Zákupy v okrese Česká Lípa. Na okraji Svojkova (ve směru od Sloupu) se odstaví auto u chátrající opuštěné restaurace a pokračuje se po svých asi 10 min. romantickým skalnatým údolím podle turistické značky. Přístup do samotného Modlivého dolu není bezbariérový, ale ochotné ruce jistě pomohou každému, kdo nemůže po turistických schodech a přes skalisko po svých.

První obrázek zde byl zavěšen r. 1704 na místě, kde kdysi došlo k vraždě. Roku 1772 zde dala baronka Cervelliová zbudovat dřevěnou kapli. Téhož roku se vypravilo na toto odlehle místo první procesí z České Lípy, které prosilo za odvrácení epidemií. Roku 1836 vytesal sloupský sochař Antonín Wagner do pískovcové skály kapličku s gotickými oblouky. Mezi četnými poutníky byl i poslední český korunovaný král Ferdinand Dobrotivý, který sem za svého pobytu na zámku v Zákupích chodíval od silnice pěšky. Od r. 1903 měla kaple podobu lurdské jeskyně. Bylo možno si zde koupit i drobné devocionálie a posedět na lavičkách před jeskyní.

Prvomájová pouť v Modlivém dole má teprve tříletou tradici, ale byla vždy hojně navštěvovaná. Už po několik desítek let se zde však slavívala mše sv. o mariánských svátcích.

Pouť do Modlivého dolu uvítají jistě všichni, kdo svému romantickému výletu do májové přírody chtějí dát též mariánský podnět.

P. J. Pavlas, Nový Bor

Novéna měsíčních duchovních obnov od 21.3. do 21.11. 1998

Sídelní biskup litoměřický a sídelní biskup královéhradecký

zvou především dříve narozené - seniory na duchovní obnovu s možností získat plnomocné odpustky vyhlášené pro Rok Ducha svatého papežem Janem Pavlem II. Sejdeme se v katedrále Sv. Ducha v Hradci Králové v **sobotu 18. dubna**.

Program:

9,30 - 10,30 - proud modliteb a písní k Duchu sv. (s sebou jednotné kancionály a zpěvníčky Hosana)

11,00 - 12,30 - a/ katecheze o Duchu sv. pro seniory - P. Bořivoj Bělík z Kladna

b/ katecheze o Duchu sv. pro střední a mladší generaci - P. MUDr. Ladislav Kubíček

z Bohušovic n.O. (v nedalekém Novém Adalbertinu nebo chrámu Nanebevzetí Panny Marie, podle možnosti poutníků).

12,45 - 14,00 - v Novém Adalbertinu agapé, občerstvení formou švédských stolů (obložené chleby, koláče s čajem nebo kávou za dobrovolný příspěvek strážníků). Prodej knih, devocionálií a uměleckých drobných grafik akad. malířky

Ludmily Janotové, promítání nového videofilmu o Sv. zemi.

14,00 - 15,00 v Novém Adalbertinu

a/ MUDr. Marie Svatošová (hospic v Červeném Kostelci) - Nebojme se mluvit o smrti

b/ Manželé Matyášovi (z Pardubic) - Jak se u nás schází společenství seniorů

c/ Zdeněk Fišer (z České Lípy) - Seniorská dobrodružství s Duchem svatým

nebo pro ty, kdo už budou unaveni mluvením, zpěvem a posloucháním:

d/ společná adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí

e/ individuální tichá adorace a modlitba

Přesná místa budou sdělena až v katedrále

15,30 - Slavná pontifikální mše sv. - otec biskup Josef Koukl, na závěr symbolické propuštění do světa "dělníků a dělnic Ducha sv."

Paní Zdislava

Matička Svatohostýnská a Paní Zdislava

(podle dopisu paní B. z Krnova z 20.5.1993)

Jsem rodačka z Bystřice pod Hostýnem. Letos mi je 80 roků. Bydleli jsme v Manětíně v západních Čechách, ale po únoru 1948 jsme se jako politicky nespolehliví museli odstěhovat do Albrechtic u Krnova. Později jsme se přestěhovali přímo do Krnova.

Před dvěma lety jsem se zúčastnila poutí v Jablonném a přivezla jsem si vodu ze studánky bl. Zdislavy. Moc spoléhám na vodu z různých poutních míst - vodou z Hostýna si omývám oči a každé zranění.

Vloni 13. listopadu jsem se podrobila operaci pravého kyčelního kloubu. Jak jsem pak začala chodit, dostávala jsem silné záchvaty žlučníku. Nikdy v životě jsem na nic podobné-

ho netrpěla. Lékaři teď zjistili, že mám v žlučníku bahno a kameny a k tomu ještě na dvanácterníku vřed. Trpěla jsem strašnými bolestmi, ale doktoři mě nechtěli operovat, snad že jsem moc stará.

25. listopadu už jsem nemohla v nemocnici bolestmi vydržet. "Řezejte mě, řezejte!" křičela jsem. Volali synové, a když dal svolení, otevřeli mě. Žlučník už jsem prý měla tak nemocný, že mohl každou chvíli prasknout a nastala by smrt.

Uplynulo několik dní od operace a já na tom byla moc špatně. Spolupacientky se jen dívaly, jestli ještě dýchám. 1. prosince mi děti přivedly kněze, aby mě zaopatřil. Po jeho návštěvě se mi ulehčilo - po

strance duševní i tělesné.

Od začátku svých nemocí jsem prosila jednak bl. Zdislavu, jednak Pannu Marii Hostýnskou, aby mě neopouštěly.

Prosila jsem o pár kapek vody z Hostýna. Na Silvestra mi ji přivezl jeden známý, který tam jezdívá každý rok na novoroční adoraci.

Věřím, že mi tehdy k uzdravení pomohl Pán Bůh na přímluvu Paní Zdislavy a Matičky Svatohostýnské. A tak jsem učinila předsevzetí, že po celý život až do své smrti budu uctívat tuto blahoslavenou a děkovat jí za její přímluvy; do její ochrany také poručím své děti, hlavně prostředního syna, který opustil rodinu a v Praze žije s jinými ženami.

Věřím, že i jeho paní Zdislava zachrání.

Letos 1. dubna jsem onemocněla pásovým oparem. Byla jsem jím zasažena tak silně, že mi doktor řekl, že by to stačilo na pět normálních případů. Do nemocnice jsem jít nechtěla, na Velikonoce měly přijet děti z Německa. Tak jsem prosila, ať mě nechají doma, že budu trpět. Beru léky, postižená místa si natírám mazáním, ale taky hostýnskou vodou. Lékař je spokojen, jak se mi to dobře hojí. Denně se modlím litanii k bl. Zdislavě a prosím ji o uzdravení.

Snad mi Pán dopřeje, že se ještě dožiju jejího svatořečení. Mám srdce plné lásky k této světici.

Naše rodina

(Podle dopisu paní A.K. z Rouského)

Jsem naší milé Paní Zdislavě moc dlužna a velmi zavázána. Často se k ní obracím o přímluvu.

Máme pět dětí, všechny hudebně nadané. Vedle svého zaměstnání se věnují hudbě. Dcera a jeden z našich čtyř synů jsou varhaníci, cvičí schůlu. Starají se o ministranty a i jinak se zapojují do farního společenství.

Ale ostatní synové se věnovali hudbě světské a ta se na nich podepsala tak, že jejich víra ochabla. Dva se dokonce rozvedli.

Dnes chci napsat o synovi, který se nerozvedl. Je mu teď 40 let. Je velmi pracovitý, houževnatý. Dokázali s manželkou sami postavit domek. On měl dobré zaměstnání a po roce 1989 začal ještě vedle toho podnikat. Toužil totiž vydělat peníze na pořízení nástrojů pro moderní hudbu. Pracoval neúnavně a podařilo se mu tu vel-

kou potřebnou částku získat. Dal potom v zaměstnání výpověď a začal se žít jen hraním. Jezdil do ciziny a tam "vyhrá-

v domku opravit a co potřebovala rodina. Manželka s tím byla nejdřív srozuměna, ale pak na ni začalo těžce doléhat, že

jsem se však začala modlit nověnu k bl. Zdislavě a prosila ji za snachu a za syna. Nevěděla jsem ani, oč konkrétně bych vlastně měla prosit, situace se mi zdála úplně neřešitelná. Jenom jsem myslela na to, aby se syn vrátil k rodině, našel si zaměstnání tady a aby byli zase všichni spokojeni. Jak a co se má stát, to jsem ponechala na Pánu Bohu, odevzdala jsem všechno do jeho vůle.

Syn se asi za dva měsíce vrátil domů, definitivně. Zaměstnání si našel blízko domova; co je od hudby, úplně všechno rozprodal a věnuje se své rodině. Zvláště tomu, že dokázal nechat moderní hudby, nemohl nikdo z těch, kdo ho znají, ani uvěřit.

A představte si, co se za čas stalo: Oba, ale jeden nezávisle na druhém, mi řekli, celí šťastní, přesně to, oč jsem Paní Zdislavu prosila. Tím se mi dostalo ujištění, že rodinu mého syna zachránila přímluva bl. Zdislavy.

val" pěkné příjmy.

Své tři syny (ve věku od 6 do 14 let) nechal na starost své ženě; ta ovšem také chodila do práce. Sám přijel domů jen občas, obstaral, co bylo nutné

je s dětmi sama. Asi po roce a čtvrt se mi s pláčem svěřila, že už je na dně, že pro ni život přestal mít cenu...

Z návštěvy od ní jsem přijela také strašně nešťastná. Hned

Slovo "milost" je často v nauce o Bohu používáno a je klíčovým termínem pro pochopení Božího působení na člověka. Víme však, co toto slovo ve skutečnosti znamená?

Milost Boží!

Kdybychom v těchto chvílích dali nevěřícím občanům anketní otázku "co je to milost?", většina z nich by asi odpověděla ve smyslu, že je to libovůle někoho mocného, který uděluje milost svým poddaným. Milost v teologickém - náboženském - smyslu je však ještě něco mnohem víc.

U některých církevních učitelů starověku a středověku můžeme slyšet často větu: "Všechno je milost". Ano skutečně v tom nejširším slova smyslu, všechno, co nám Bůh dal (vesmír, zemi, nás samé), je jeho milost. Nemusel to udělat, nepotřebuje ke své oslavě nějaké tvory, ale udělal to ze své svobodné vůle a tedy můžeme říci - z milosti. V tomto smyslu by mohly i zvířata a rostliny říci: "To, že jsme, je nám dáno milostí Boha stvořitele."

Hovoříme-li však o milosti v tom úzkém slova smyslu, pak tím myslíme toto: Bůh nás nestvořil pro přirozený živočišný cíl (abychom zpravovali zemi, množili se a zemřeli jako živočichové), ale jako naprosto neslýchaný nadpřirozený dar, nás chce po smrti uvést do společenství s ním v nebi. To je možné opravdu jen za pomoci jeho zvláštního daru - milosti!

Všimněme si dobře souvislosti. Když Bůh tvoří rostliny a živočichy, vzniká těmto tvorům jakýsi nárok na to, aby žili v sobě přirozeném prostředí a Bůh jim to "musí dát", aby byli dobrými psy, kočkami, palmami. Tím, že je takto stvoří, musí jim dát potravu, prostředí... Stejně tak po přirozené rovině má člověk nárok na zemi, která ho uživí apod. **Ale to, že člověk, jako velmi vyvinutý živočich pře-**

jde na konci svého života do života božího, to je něco, co naprosto přesahuje nároky člověka, to je tedy milost.

Víme z dějin spásy, že člověk svým hříchem tento "dar z milosti" ztratil. Začal umírat, a i když nezaujal po své smrti, přesto nežil ve společenství s Bohem, ale byl v jakémsi záhrobním světě - bible ho nazývá slovem "šeol" (Řekové "hádes"). Ale Bůh - opět z milosti v našem slova smyslu - poslal svého jediného Syna, aby nás svojí smrtí ze "smrti hříchu" vykoupil (srv. Jan 4, 16 a jiná místa v NZ). To se stalo, jak věříme, obětí na kříži. Tím vzniklo "zadostiučinění" za naše hříchy. Ale jak a za co, dostávají jednotlivci podíl na tomto zadostiučinění Kristově?

To je otázka, která se dostala v dějinách církve na přetřes zvláště v době starověku a na začátku novověku, kdy začaly vznikat protestantské církve.

Některí starověcí křesťané, zvláště Ir Pelagius, tvrdily, že člověk vůbec nebyl při stvoření vyzdvížen "boží milostí" do nadpřirozeného života, ale že už v jeho samotné přirozenosti je, zasloužit si společenství s Bohem. Není tedy třeba vidět v ukřižování Pána Ježíše nějaké znovunavrácení milosti, která nám znovu otevírá nebe. Tento blud "pelagianismus" je i dnes mezi křesťany velmi rozšířen.

Druhým bludným učením, které je opačným extrémem pelagianismu, je nauka Martina Luthera. Ten tvrdil, že po hříchu prvních lidí se lidství člověka tak úplně zkazilo, že není vůbec schopno udělat cokoliv dobrého. Takže na to, aby se úplně zkažený člověk mohl dostat do nebe, musí sám

Pán přikrýt jeho špatností svojí milostí (znovuzískanou Ježíšovým ukřižováním) a tak má šanci přijít do nebe. Podíl na této milosti se získává - podle Luthera - tím, že člověk se vírou přizná ke Kristu.

Možná, že nám toto Luthe-rovo pojetí milosti připadá na první poslech dobré, ale pokusme se ho domyslet. Jestliže nemohu jako člověk udělat sám od sebe nic dobrého, pak nemá cenu, abych se snažil o nějaký dobrý mravní život, protože stejně tím nedělám žádné dobro, kterým bych si mohl zasloužit spásu. Odtud tedy pramení protestantské stanovisko, že spása člověka (život věčný) se dá získat pouze vírou a ne skutky (sola fide, sola gratia).

Učení církve o milosti stojí někde mezi pelagianismem a luteranismem.

Opravdu, člověk si nemůže sám nic "pro svou nebeskou budoucnost zasloužit" bez milosti Boží. Bůh se opravdu musel po pádu lidí do hříchu sklonit k člověku tím, že ho se sebou usmířil a ospravedlnil pro zásluhy svého Syna. Ale co se týká připočítávání těchto zásluh jednotlivcům, pak to záleží také na nás, jestli po milosti budeme toužit. A tato touha se neuskutečňuje jenom vírou, ale také dobrými skutky, které pramení z naší snahy. Je sice pravdou, že v důsledku i tyto dobré skutky děláme už v síle milosti, ale naše "já" tam musí být pevně zastoupeno.

Nečiním si nárok, že jsem toto velmi těžké téma vyčerpал, ale snad nám to pomohlo alespoň trochu poodhalit záclony teologie.

Michal Podzimek - jáhen

Velikonoční zamyšlení

Dívám se na tvoje vzkříšení, Ježíši, a myslím na svoje. Ve tvém vzkříšení je i mé vzkříšení. Ve tvém životě je i můj život.

Téměř současně s pozemským životem jsi mi křtem daroval nadpřirozený život, život Božího dítěte. Ten křehký život, který lze ztratit hříchem. Po mých nevěnostech jsi plný milosrdenství a slitováním ve svátosti smíření obnovoval svůj život ve mně.

A potom přišla Velká noc mé pozemské poutě, kdy se po trápení a bloudění v bolestných okolnostech rozpouštěla nedokonalá minulost a zůstal jsi jen ty, kterého jsem si zvolila za Ideál.

Později jsi mi dal pochopit, že Život je každé tvé slovo, které uskutečňuji. Když žiji tvé Slovo, ty žiješ ve mně. Každé žité slovo přidává na síle životu, tak jako dřevo přidává na síle plamenu.

Rekl jsi: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mně." V tobě bolest a utrpení získalo cenu! Každá bolest je problémem, dokud ji odmítám, pokud se jí vzpírám. Když ji z lásky k tobě dokážu přijmout, problémem být přestává. Už to není bolest, ale ty, Ukřižovaný, kterého miluji. Když tě v bolesti objímám jako ukřižovaného, mohu tě druhým darovat v pokoji a radosti jako Zmrtvýchvstalého.

"Víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry." Pokud bratra miluji, jsem mu příčinou radosti, útechy a posily - svítí ve mně Život.

Denně mi dávaš příležitost, abych žila svoje vzkříšení. Svou smrtí na kříži jsi mi zajistil Život a já chci dbát o to, aby ve mně neubýval, ale rostl, abych Ti mohla křestní oheň na prahu věčnosti odevzdat plápolající.

-X-

Přečtěte si...

Jean Giono, Muž který sázal stromy, Vyšehrad 1997, 98 Kč

Obsah této krátké prózy plně vystihuje její poněkud delší název. Autor v ní vypráví o starším pastýři, který, ač byl odkázán na prosté zdroje fyzické i duševní, dokázal, aby z pustiny vznikla země zaslíbená. Toto obsahem nevelké dílko bylo přeloženo do celé řady jazyků a ve své vlasti vychází každoročně v nových vydáních.

Pierre Teilhard de Chardin, Jak věřím, Vyšehrad 1998, 138 Kč

V těchto dnech u nás poprvé vycházejí kratší teologické studie P.T. de Chardin z let 1934 až 1953, které nám přibližují jeho snahu skloubit křesťanskou víru s evolucí lidstva. Čtenář těchto esejí si určitě uvědomí, že zde jde o práci napsanou s úmyslem, aby se jí blíže zabývali teologové z povolání. Přesto, že některé autorovy formulace se mohou zdát dosti váhavé, je skutečností, že teologické bádání se dnes ubírá právě tím směrem, který svého času autor naznačil.

Peter Neuner, Laici a klérus, Vyšehrad 1997, 138 Kč

Studie a názory představitelů moderní katolické teologie na proměny vztahů v církvi za celou dobu jejího trvání jsou obsahem první části. Část druhá seznamuje s povahou a vývojem církevní struktury a její perspektivou. Kniha mimo jiné obsahuje i shrnutí posynodního apoštolského listu Christifideles laici. Nalezneme zde též myšlenky o farních radách, pastoračních pomocnících, trvalých jáhněch, bohoslužbách slova...

Anselm Grün, Exercicie pro všední den, Karmelitánské nakladatelství 1998, 65 Kč

Na začátku postní doby vydali karmelitáni knížku s dvanácti meditacemi nad slovy Písma. Autor říká hned v úvodu, že se s těmito rozjímáními můžete stáhnout do ústraní a po dvanáct dnů se texty bible a jejich výkladem inspirovat k osobní modlitbě nebo si můžete udělat ve všední den exercicie.

Inge Sprengerová-Violová, Život proti bídě a bezpráví, Karmelitánské nakladatelství 1997, 89 Kč

Životopis spoluzakladatelky a první generální představené Institutu milosrdných sester sv. Kříže z Ingebohlu Matky Marie Terezie Schererové nás zavede i na území naší diocéze.

Karel Flossmann, Liturgický rok C, Karmelitánské nakladatelství 1998, 258 Kč

Svého času vydávala Charita v Teologických studiích První čtení od P. Karla Flossmanna, která obsahovala výklady perikop prvních čtení. Karmelitáni pak v r. 1995 vydali jeho první svazek Liturgický rok A, který obsahoval výklady 1. a 2. čtení a sponsoriálního žalmu a v tyto dny vyšel závěrečný svazek - Liturgický rok C. Autor je známý biblista, odborník na Starý zákon a byl členem kolegia překladatelů ekumenického vydání Písma svätého.

Malý nebeklíč - Modlitby staré i nové, Vetus via Brno 1997, 80 Kč

Karl Barth napsal, že staré modlitby čte ne proto, aby se je modlil, ale aby se jimi naučil modlit. Malý soubor modliteb, který mám před sebou, obsahuje modlitby obecně známé a velmi frekventované, ale i ty méně rozšířené a jsou vybrány z katolických pramenů.

Jiří Skoblík, Přehled křesťanské etiky, Karolinum 1997, 140 Kč

Autor přednáší morálku na KTF UK v Praze a vydáním tohoto Přehledu chtěl vyhovět přání posluchačů mít v ruce texty přednášek. Kniha poslouží nejen studentům, ale všem, kdo potřebují poučení.

John Caulfield, Mark Victor Hansen, Slepí polévka pro duši (všechny díly), Colymbus Praha 1996 a 1997, po 159 Kč

Jsou to kouzelné soubory povídek a příběhů, které otevírají srdce a povznášejí ducha. Mnohý kazatel by v této sbírce našel vhodné příklady a náměty pro svá kázání. Mě z tohoto souboru nejvíce zaujala povídka z první části, Ruka.

Anastáz Opasek, Dvanáct zastavení, Torst 1997, cena neuvedena

Ve třetím, opraveném a doplněném vydání vycházejí vzpomínky arciepiskopa našeho nejstaršího mužského kláštera ThDr. Anastáze Opaska. Byl jedním z prvních zatčených církevních představitelů a byl odsouzen na doživotí pro špiónáž a velezradu. Po propuštění na amnestii pracoval v dělnických povoláních a od r. 1968 žil v exilu. Po návratu do vlasti působí opět v čele břevnovského kláštera.

Henri J.M. Nouwen, Tady a teď, Zvon 1997, 85 Kč

Přiznám se, že kdykoliv vyjde nějaká kniha tohoto autora, tak si ji hned koupím. Udělal jsem to i nyní, a proto vlastním útlou knížku, která je vyjádřením autorovy osobní duchovní cesty, svázané s jeho vlastní osobností, časem, místem, okolnostmi. Autor zde říká, že se nepokoušel napsat novou hudbou, ale že se pokusil me-

ditovat o životě, jaký žije.

Victor Conzemius, Proroci a předchůdci, Zvon 1997, 144 Kč

V této knize nalezneme dvacet portrétů osobností 19. a 20. století, spjatých s katolickou církví. Nejsou to žádné modely, které by měly být kopírovány. Nalezneme zde Adolfa Kolpinga, Franze Jägerstättera, Roberta Schumanna, Josefa Cardijna, ale též Fel. de Lammennaise, Ignaze von Döllingera... Tyto životopisy vznikly z rozhlasových přednášek a snaží se ukázat mezinárodnost těchto osobností.

Malý slovník sekt, Karmelitánské nakladatelství 1998, 144 Kč

Všem těm, kdo sledovali ve Zdislavě seriál Sekty, doporučuji, a to nejen jim, knihu kolektivu autorů ne sice vyčerpávající, ale přesto orientující a díky slovníkovému uspořádání dostatečně přehlednou. Kniha je doplněna seznamem literatury o sektách.

-mela-

Knihy vydané Karmelitánským nakladatelstvím lze objednat písemně, telefonicky či faxem na adresu:

záilková služba
Karmelitánské nakladatelství
Kostelní Vydří 58
380 01 Dačice
tel. + fax: 0332/3650
e-mail: karmel@da.bohem-net.cz

Na téže adrese lze objednat katalog kompletní produkce Karmelitánského nakladatelství, který Vám bude bezplatně zaslán.

Knihy vydané nakladatelstvím Portál lze objednat stejným způsobem na adresu:

Portál, s.r.o.
Klapkova 2
182 00 Praha 8
tel./fax 02/689 1120
02/689 1244
e-mail:portal@comp.cz
http://www.portal.comp.cz

Lze křtít pouze vodou?

Do redakce došel jako reakce k minulému pokračování seriálu Křesťanský laik v liturgii dopis, který přetiskujeme spolu s vysvětlením celého problému.

Zdálo by se, že dnes, kdy je lékařská věda schopna poskytnout vysoce kvalifikovanou péči, není třeba se tímto problémem zabývat. I při klesajícím počtu kněží je velice pravděpodobné, že v místech, kde je umístěna třeba i menší nemocnice, je vždy možno relativně brzy sehnat kněze.

To však platí jen na první pohled. Vzrůstá počet dopravních nehod, množí se případy násilných trestných činů, přibývá úrazů v moderně vybavených domácnostech. V mnoha těchto případech je bezprostředně ohrožen život člověka. I rychlá lékařská pomoc může přijít pozdě. Je pravdou, že dnešní postmoderní společnost trpí nedůvěrou k institucionalizovaným formám náboženské víry. Pořád však existují a budou i nadále existovat hledající lidé, jimž mezní situace ohrožující jejich život může být impulsem k rozhodnutí změnit alespoň ve chvíli smrti svůj postoj k Bohu a k víře...

Autor článku podrobně rozvádí 7 bodů, které by při křtu z nouze měly být respektovány. V souvislosti s fakty, o nichž jsem se zmiňoval výše, se mi zdá diskutabilní bod č. 4 "Pokynů ke křesťanským obřadům". V tomto bodě se uvádějí: "... dva mimořádně důležité požadavky kladené na katolického laika. Za prvé musí mít jasný úmysl křtít, tedy chtít konat to, co koná církev, když křtí. Za druhé musí při křtu k polévání křtěncovy hlavy užít čistou přírodní vodu a nahlas pronést trinitární křesťanské formulí."

Problematická se mi zdá část druhého požadavku - křtít čistou přírodní vodou. V "Katechismu katolické církve", str. 326, čl. 1256 se nic takového neříká. Práví se tam: "... křtít může každý, i nepokřtěný, jen

když má požadovaný úmysl. Požadovaný úmysl je chtít konat to, co koná církev, když křtí a užít trinitární křesťanské formulí." O čisté přírodní vodě se neříká nic. Tím nechci v nejmenším zpochybňovat důležitost vody jako křesťanského symbolu. Pouze se domnívám, že rigorózní trvání na tomto požadavku odporuje základnímu smyslu křtu - "osvobození od hříchu a znovuzrození člověka jako Božího dítěte."

Vzpomínám-li si dobře, za mých středoškolských let nás profesor náboženství učil, že v případě opravdu naléhavé potřeby je možné užít i jiné tekutiny než vody. Zřít-li se motocyklista z příkré strány a nablízku není žádná voda, co potom? Mám zato i dnes, že je lépe sáhnout k mimořádnému prostředku, než riskovat odmítnutím křtu spásu zraněného.

Domnívám se proto, že pokřtít smrtelně zraněného i jinou tekutinou než čistou přírodní vodou je ospravedlnitelné, je-li v sázce spása člověka. Možná se ale mýlím a ve svém uvažování se někde dopouštím chyby. V tom případě rád přijmu vysvětlení.

Ladislav Bumba
Děčín

Vyjádření redakce:

Je důležité na začátek připomenout, že něco jiného je platnost křtu - tedy ty náležitosti, bez kterých žádný křest neproběhne a dovolenost křtu - tedy ty předpisy, jimiž si církev vyhrazuje právo jednotlivé svátosti v církvi udílet. Kdo uděluje svátost nedovoleně, dopouští se zla, ale svátost je udělena. U platnosti však nikoliv!

Koncil tridentský prohlásil proti Martinu Lutherovi toto závazné dogma: "Kdo by pro-

hlásil, že k nezbytnosti křtu není potřeba čistá a přírodní voda... buď proklet." (ES 1615; ES 1314; 787; 829) Luther totiž pokládal v případě nouze za přístupnou jakoukoliv tekutinu, která je způsobila omývat. Slovem přírodní se rozumí ta voda, která je vodou podle obecného mínění.

Opravdu tedy není k platnému udělení křtu možno použít jen nějakého tekoucího produktu. Pokud není voda, nelze křtít. Nicméně Bůh, který tuto situaci někdy dopustí, má pochopitelně moc udělit spásu člověku skrze jeho touhu - tzv. křest touhy.

Jen pro zajímavost: O této otázce se v církevní historii již velmi diskutovalo: Ve starověku se někteří otcové na poušti domnívali, že lze v nouzi křtít i pískem,

v roce 754 se papež Štěpán druhý přikláněl k názoru křtu v nouzi vínem. Ale Bible (např.: Jan 3, 5; Sk 8, 36; Sk 10, 47; Ef 5, 26; Žid 10, 22 ...) a raná tradice (např.: Didaché 7, 1, List Barnabáše, sv. Justin, Tertulián apod.) hovoří jasně pouze o vodě. Od tridentského koncilu je tato otázka definitivně uzavřena výše uvedeným prohlášením s nejvyšší závazností "De fide".

Michal Podzimek
jáhen

Suchá a mokrá slova

Dnes mám zase splašené myšlenky. Prohánějí se hlavou jako stádo hříbat, které pobíhá lehce a radostně po svěžích pastvinách.

Není to poprvé. Bylo mi jasné, že nebudu mít klid, dokud hříbata nezkrátím a neseřadím do řádků.

Maminky to ovšem nemívají jednoduché. Tu je třeba připravit večeri, tu napustit vanu a vydrbat synkoví uši... Dělán všechno s radostí. Těším se ale, až večer vezmu pero. Jen nevím, kde začít.

Pán Bůh myslí na naši farnost, rodinu, na mě. Možná, že je to dost smělé. Dívám se znovu. Moje duše je zrcadlo. Rozjasněné tak, že snad nemůže jít o omyl.

Radujte se se mnou, přátelé! Přišla k nám na návštěvu dívka, která se chystá provdat do Cítolíb. Co je na tom zvláštního? Mladí lidé v určitém věku zakládají rodiny. Ale víte, co to znamená pro farnost, kde chodí pravidelně do kostela z jedné rodiny maminka a dvě děti, z druhé čtyři děti, ze třetí starý pán a dost?

Nemohu vidět do budoucnosti, ani nechci. Mé srdce nyní překypuje krásnou nadějí. Dá-li Pán Bůh, přibude tu další křesťanská rodina!

Na papír mi kanou opravdové horské slzy radosti a já se za ně nestydím. Na pár suchých řádků piši jen několik posledních slov:

Vítám tě u nás, Maruško! Zastavila jsem se v tichém úžasu, klekla na kolena a vroucně děkovala Boží prozřetelnosti.

Helena Zdislava Nejedlá

Křesťanský laik v liturgii /7./

Manželství - svátost, kterou si snoubenci udělují sami

Svátosti - viditelná a slyšitelná posvátná znamení, kterými se nám zprostředkovává milost Boží - udělují zásadně jen biskupové, kněží a v některých případech jáhni. Z tohoto pravidla existuje jedna důležitá výjimka: Svátost manželství si křesťanští snoubenci udělují sami. Existují ovšem zásadní podmínky, které pro uzavření křesťanského sňatku musí být splněny:

- je nutno, aby oba snoubenci, nebo alespoň jeden z nich, byli platně pokřtěni
- aby oba byli pro manželský život způsobilí
- aby oba měli úmysl spolu uzavřít sňatek skutečně křesťanský, zakládající nerozlučitelné manželství

Křesťanské manželství

Žijeme v době, která má na manželství názor od našeho křesťanského chápání někdy hodně odlišný. Na sňatek se pohlíží spíše jako na společenskou událost nebo jenom jako na určitý právní akt. Do pozadí ustupuje mnohdy zcela nauka církve o tom, že manželství je především svátost. Jako každá svátost i tato zprostředkovává těm, kdo ji řádně připravili přijímají, rozmnožení milosti Boží posvěcující. Uděluje však také zcela zvláštní milost Boží, a to pomoc k řádnému konání manželských povinností v lásce a vzájemném porozumění. Tedy milost a pomoc, které manželé nutně potřebují k plnění těch závazků, které ve svatebním obřadu přijímají a které se oba zavazují plnit až do konce svého života.

Neměli bychom proto dopustit, aby v případě nás křesťanů převážil názor, že sňatek je jen uzavřením legálního vztahu muže a ženy. Význam právního hlediska nechceme v žádném případě podceňovat. Ani dost dobře nemůžeme, protože podle platných zákonů ČR reprezentují náš stát při uzavírání manželské smlouvy katolických křesťanů právě duchovní správci našich farností, mající k potvrzení platnosti a registraci manželské smlouvy nejen církevní, ale i státní pravomoc.

Svatba - jen společenská událost?

Zužovat význam svatby jen na právní akt by bylo velkou chybou. Kromě toho právní pojetí manželství ze strany státu se zdaleka nekryje s vysokým životním posláním manželů, které má na zřeteli církev, když tomuto nerozlučnému celoživotnímu svazku žehná. A už vůbec nebudeme souhlasit s tím, že svatba je především společenská událost pro přátele a známé snoubenců. Svatební obřady v kostele zde určitě nejsou od toho, aby této vnější události dodaly příslušný lesk.

Na uzavření manželství - jako na přijetí kterékoliv jiné svátosti - je třeba se poctivě připravovat. Žijeme-li již v uzavřeném manželství, není určitě marné se čas od času vracet k duchovním a mravním základům svátostného manželství.

Písmo svaté o manželství

Základy této svátosti nacházíme v Písmu svatém Starého i Nového zákona. Připomeňme si je a zamysleme se nad nimi:

1. Manželství ustanovil všemohoucí a vševědoucí Bůh pro naše prarodiče již v ráji. V 1. knize Mojžíšově čteme, že to byl Bůh, kdo stvořil člověka jako muže a ženu, a to k svému vlastnímu obrazu. Byl to Bůh Otec, kdo manželům požehnal k plodnosti a rozhodl, že budou jedním tělem. (Viz Gn 1,26-31, Gn 2,18-24)

2. Od nejstarších dob, za všech nám známých civilizací, byl prozřetelností Boží pokládán svazek manželský za mimořádně důležitý pro lidskou společnost. Mnohdy byl považován za instituci posvátnou. Tak na příklad ve SZ knize Tobiáš říká

ženich své nevěstě: "Jsme děti svatých, proto se nesmíme spolu spojit jako pohané, kteří neznají Boha." (Tob 8,5nn)

3. Manželství bylo ve Starém zákoně svazkem posvátným, ale svátost to ještě nebyla. Na svátost povýšil manželství svými skutky i slovy Pán Ježíš. Víme, že Kristus svůj první zázrak vykonal na přímělu své Matky v Káni Galilejské právě na svatbě (Jan 2,1-11). Známe také slova našeho Pána o nerozlučitelnosti manželství, zaznamenaná evangelisty Matoušem (Mt 19,3-6) a Markem (Mk 10,6-9): "Od počátku stvoření učinil Bůh muže a ženu. Proto opustí muž svého otce i matku a připojí se ke své manželce. A budou ti dva jedno tělo, takže již nejsou dva, ale jeden. A proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!"

Náměty k zamyšlení o podstatě manželství nám poskytují i texty svatebních obřadů, a to jak v úvodním pojednání o důstojnosti manželství, tak i v textu vlastních svatebních obřadů, ať již konaných ve mši svaté, což je vhodnější, nebo mimo mši svatou.

-Vr-

Literatura:

Z velkého množství literatury k tomuto tématu lze čtenářům doporučit některé tituly, a to především pro jejich stručnost, dostupnost a přijatelnou cenu.

- Směrnice Papežské rady pro rodinu "Pravda o lidské sexualitě a jejím významu" (64 str. MCM 1996, Kč 20)

- P. ThDr. A. Laun: "Láska a přátelství z pohledu katolické církve" (80 str., MCM 1996, Kč 29)

- P. MUDr. L. Kubíček: "Velké tajemství: Manželství jako umělecké dílo" (54 str. MCM 1997, Kč 45)

- MUDr. L. Lázníčková: "Nebojte se přirozeného plánování rodičovství" (40 str., Kartuziánské nakl. Brno a MCM 1995, cena neuvedena)

(MCM = Matice cyrilometodějská, Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc)

Listárna aneb dopisy v koši nekončí

Názory otištěné v této rubrice se nemusí shodovat se stanovisky redakce.

Ad Přijímání na ruku

O způsobu přijímání Nejsvětější Svátosti bylo řečeno a napsáno již dost. Já, spíše ze zvědavosti, jsem u nás v Semilech přijal Nejsvětější Svátost o druhé neděli postní "na ruku". Překvapení našeho duchovního otce P. Štefana Pilarčíka bylo zřejmé a vlastně i na mé straně (nejsem žádný mladík).

Ten pocit se nedá definovat. Překvapení, radost, vědomí své malosti a tím i ubohosti - hříšnosti, ale i velkého daru... Ten okamžik souzněl se slovy sv. evangelia a Pán Ježíš mně říkal: "Slyšel jsi dobře? I ty jsi přítomen mého proměnění a vy všichni. Tak vás všechny miluji - i tebe a dávám se ti do tvých rukou..."

Správné je podávání na ruku i do úst. Jde o naši dispozici chtít prožívat tyto tak vzácné chvíle svaté a všechny svátosti nám nabízené... Při veškeré naší slabosti - ba právě proto.

Mé neumělé, ale upřímné poděkování patří Sv. otci Janu Pavlu II. a našim biskupům za tuto obojí možnost. díky vám! Je to veliká milost a veliký dar!

V modlitbě

František Menšík
Semily

Ad I knihy mají své osudy (Zdislava 2/98)

I spisovatelé mají své osudy...

Habent sua fata libelli. Knihy mají své osudy. I spisovatelé. A věřte, je mi někdy Aloise Jiráka líto. Kolik se již na jeho hlavu sneslo výtek. Shovívavých i přikrých. A přece se mi zdá, že se hlav-

ně o Jiráskovi píše a mluví a že si tím často jen hojíme své ublížené katolictví. Ale málo se Jirásek čte. A tak se vynášejí soudy, aniž by se vědělo o čem.

Kdybychom totiž četli jeho knihy, zjistili bychom, že Jirásek již dávno před Kalistou, Vašicou či Pekařem objevoval a obhajoval sílu českého baroka a podíl katolictví na českém národním obrození. Že již v několika svých dílech z 19. století staví morálně výš českého katolického kněze než nekatolického emigranta či "cizáckého utrakvistu". A paradoxně - často je nositelem obrozené myšlenky jezuita! A tak je Alois Jirásek snad první český intelektuál, který vyjadřuje mínění, že naše národní obrození rostlo z českého baroka, lidového katolictví, z balbínovského zápalu, z mravenčí práce českých katolických kněží.

Zkusme si opravdu něco z Jiráka přečíst - a třeba začneme soudit jinak. Třeba povídky Sousedé či Starosvětské obrázky, hru Emigrant, cykly F.L. Věk či U nás. Zjistíme, že Jirásek neměří kvalitu člověka v rovině katolík - nekatolík, ale spíše vlastenec - odrodilec či Čech - cizinec. A propos - ani ten Koniáš v Temnu nevychází zas tak úplně temně. Nebo snad ano?

Nejen knihy mají své osudy. I spisovatelé...

Petr Bašus
Medvědice - Třebívlice

Ad Chrámovým sborům (Zdislava 3/98)

Přečetl jsem si Váš měsíčník na Internetu a celkem lituji, že IKD (Informace

kralovéhradecké diecéze) nejsou také takto k dispozici. Možná, že tomu tak v budoucnosti bude, takže budete moci srovnávat.

Protože jsem kromě svého povolání i varhaníkem (tím se totiž normálně nedá žít), zaujaly mě články týkající se duchovní hudby. Ovšem realita je taková, že sebekrásnější dovolávání se koncilových dokumentů týkajících se hudby, je celkem k ničemu, jelikož na tomto poli panuje jakási "diktatura ve jménu koncilu", a tu dokáže bohužel praktikovat každý, kdo chce, od biskupa až po strejdu s vidlemi. Možná, že se zbytečně vzrušujeme, ale je nás takových více, kteří toužíme po tom, aby se konečně o koncilu jen nemluvilo, ale začaly se naplňovat skutečně a konečně jeho závěry.

Na jedné straně totiž jsou citovány skutečné dokumenty, ale na straně druhé se evidentně postupuje právě opačně. Abych byl konkrétní: Velice mě rozrušil onen vzkaz Ing. Břízy chrámovým sborům. On něco připravoval a bylo mu to doslova a do písmene skáceno. Takové dovolávání se lidového zpěvu znám z mnoha jiných příležitostí. Přitom každý z nás ví, že lze docela dobře skloubit lidový i sborový zpěv, aniž by jeden či druhý doznal újmy. Je smutné, že naši hierarchové považují hudbu zřejmě za přítěž, a nikoliv za dar od Boha. My se pak jevíme jako prostoduší hlupáci, kteří mají svůj vysněný svět.

PharmDr. Bohuslav Vodička
e-mail: vodička@pmfhk.cz

Humor, zábava

- Kudlanka nábožná říká jeteli: "Jeteli, proč se nemodlíš?" Jetel odpoví: "Nechci být spasen."

- Jede řádová sestra v autobuse a má ruku v sádře.

Přistoupí kněz a ptá se :

Sestro, co se vám stalo ??

Ale uklouzla jsem ve vaně.

Za nimi sedí dva bezdomovci a jeden se ptá druhého:

Ty hele, co je to ta vana??

Co já vim, jsem snad katolík?

- Johnny je ztracen v lese, už se setmělo a on stále nemůže najít cestu z lesa ven. Najednou šlápně do prázdna a už letí dolů ze srázu. Podaří se mu však zachytit se za strom. Dole, asi 30 metrů pod sebou vidí vodní hladinu, ze které ční ostré kameny. Johnny se podívá nahoru a zakřičí: „Je tam nahoře někdo, kdo by mi mohl pomoci?“ Z nebes se ozve božský hlas: „Johnny, věříš?“ Johnny odpoví: „Věřím, věřím!“ A hlas shůry praví: „Dobře, tvá víra tě ochrání. Skoč!“ Johnny se podívá dolů, vidí vodní hladinu ze které ční kameny. Pak se zase podívá nahoru a zavolá: „Není tam nahoře ještě někdo?“

- Vinnetou vyjde ze stanu, dostane ránu mezi oči a klesne k zemi. Za ním vyjde Old Shatterhand, dostane ránu mezi oči a také klesne k zemi. Po chvíli se oba probírají a Vinnetou praví: "Můj bílý bratr také šlápl na hrábě?"

- Přijde malá Anička domů ze školy a tatínek se ptá:

„Co bylo ve škole?“

„Ale nic, jen jsem dostala 4 ze zeměpisu.“

„A proč, prosím tě?“

„Ale nemohla jsem najít Aljašku.“

„...a nenechala sis ji v pokojíčku?“

Vyznání křesťanské víry

Věřoucná konstituce o Božím zjevení říká: "Církev měla vždy v úctě Boží Písmo jako samo Tělo Páně, vždyť - především v posvátné liturgii - nepřestává brát a podávat věřícím chléb života ze stolu Božího slova, tak Kristova Těla. Vždy měla a má Písmo svaté, Bohem vnuknuté a jednou provždy zaznamenané, podává nezměnitelně slovo Boha samého a v slovech proroků a apoštolů dává zaznít hlasu Ducha svatého." (DV 21)

Kolik knih má bible?

Apoštolská tradice umožnila církvi rozlišit, které spisy měly být pojety do seznamu svatých knih. Tento úplný seznam se nazývá "kánón" Písma svatého. Zahrnuje 46 knih Starého zákona (45, považuje-li se Jeremiáš a Nárky za jediný text) a 27 knih Nového zákona (KKC 120). Pro tento soubor knih se užívá též názvu "Bible".

Starý a Nový zákon

Vlastní křesťanské poselství o Ježíši Kristu je obsaženo v Novém zákoně. Ale křesťanství nevzniklo z ničeho;

Ježíš i první křesťané byli vychováni v židovském náboženství, jejich biblí byl Starý zákon a jejich církví byla synagoga. I autoři novozákonních knih byli pod silným vlivem Starého zákona. Proto není ani pro dnešního křesťana Starý zákon jen pietní vzpomínkou na dávnou a už "překonanou" minulost, nýbrž stále živým Božím slovem.

Víra je ze slyšení

Biblické knihy nebyly napsány jako propagační spisy. Šíření a předávání židovského a podobně později křesťanského náboženství bylo vždy založeno na živém slově a na společenství věřících a jednajících lidí. "Víra vzniká na základě slyšeného," říká apoštol Pavel. Člověk, který se s tímto náboženstvím poprvé setkal, setkal se s ním v podobě určitých lidí, jejich slov a jednání. Pak se stal jakýmsi "adeptem" náboženské obce, a když se účastnil bohoslužeb, slyšel poprvé něco z bible. To, co slyšel, bylo vždy provázeno výkladem, četlo se po malých úsecích a od posluchače se očekávalo, že o tom bude ještě sám přemýšlet.

Víra je ve společenství

"Víra tedy není nějaký osamocený čin. Nikdo nemůže věřit sám, tak jako nikdo nemůže žít sám. Nikdo si sám nedal víru, tak jako si nikdo sám nedal život. Věřící dostal víru od druhých a má ji také druhým předávat. Naše láska k Ježíši a k lidem nás nutí mluvit s nimi o naší víře. Tak je každý věřící článkem ve velkém řetězu věřících. Nemohu věřit, aniž bych se neopíral o víru druhých, a svou vírou pomáhám druhým nést jejich víru." (KKC 166)

Kde se vzalo Krédo

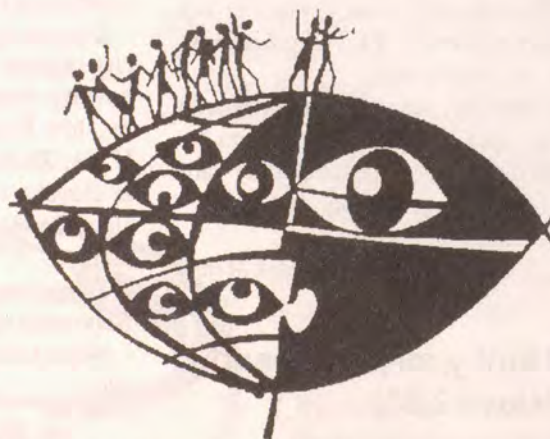
Z praxe víme, že plné společenství ve víře není uskutečnitelné bez společné řeči víry závazné pro všechny a sjednocující všechny v témž vyznání víry. Proto byla již v apoštolské době víra vyjadřována a předávána v krátkých a pro všechny závazných formulích. Církev v nich zdůrazňovala především svou absolutní jistotu, že "Ježíš je Pán" (1 Kor 12,3) či "Ježíš Kristus je Pán" (Flp 2,11).

Velmi brzy se ale ukázala nutnost shrnout nějak celou podstatu víry do soustavně

ré z ní byly vytvořeny. Mezi všemi vyznáními jsou však dvě, která zaujímají zcela zvláštní místo v životě církve: apoštolské a nicejsko-cařihradské.

Dvě Kréda

Apoštolské vyznání víry vytvořili podle legendy apoštolové předtím, než se rozešli do misí. Tato legenda chce zdůraznit, že obsahem Vyznání je víra v Krista, předaná od samotných apoštolů. Ve skutečnosti se toto Vyznání tvořilo po několik staletí. Je starobylým křesťanským vyznáním římské církve. Právě díky tomu

uspořádaných výtahů, určených hlavně čekatelům na křest. Z celého Písma svatého bylo proto vybráno to, co je v něm nejdůležitější, a tak bylo všem podáno v úplnosti jediné učení víry. Tyto souhrny víry se nazývají "vyznání víry", protože shrnují víru, kterou vyznávají křesťané. Říká se jim také "Krédo" podle jejich prvních slov (lat. credo = věřím). Nazývají se také "symboly víry". Během staletí vzniklo mnoho vyznání nebo symbolů víry, jež odpovídaly na potřeby různých období. Žádné z vyznání jednotlivých období života církve nemůže být považováno za překonané a zbytečné. Pomáhají nám zůstat dnes ve styku s vírou všech věků a prohlubovat ji prostřednictvím různých souhrnů, kte-

se těší veliké vážnosti.

Téměř všechny křesťanské církve, ať východní či západní, mají velké Vyznání víry. Pochází ze 4. století a nazývá se podle prvních dvou ekumenických koncilů, na nichž bylo formulováno: Nicejský (325) a Cařihradský (381).

Modlit se s vírou "Věřím v Boha" znamená vstupovat do společenství s Bohem Otcem, Synem a Duchem svatým a s celou církví, jež nám víru předává a v jejímž lůně spolu se sv. Ambrožem věříme: "Toto vyznání je duchovní pečť, je to rozjímání našeho srdce a stále přítomná stráž: je to určité poklad naší duše." (srv. KKC 186-197)

P. Antonín Audy

